

TAALPACT

Leiden en Leiderdorp

**Lokaal uitvoeringsprogramma
2021-2024**

Inhoud

Inleiding	pagina 3
Eigen rol van de gemeente	Pagina 6
Actielijn Preventie	Pagina 8
Actielijn Armoede en schulden	pagina 11
Actielijn Werk en participatie	Pagina 15
Actielijn Gezondheid en welzijn	pagina 18
Actielijn-overstijgend	pagina 19
Monitoring	Pagina 21
Financiën	pagina 23

Actielijn-overstijgend

Wervingscampagne NT1 verbonden aan verkiezingen / stemmen 2021	Thuisak
Prominente taalmaatjes (wethouders, raadsleden, burgemeester, 'hoge' ambtenaren) inzetten tijdens Week van Lezen en Schrijven	Maatjes, Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden
Professionalisering door kennis en ervaring te delen: workshopprogramma waarbij taalketen partners vanuit hun kennis of ervaring workshops voor elkaar verzorgen	Maatjes, Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden
Professionalisering en kwaliteit vrijwilligers, gezamenlijk inzetten op scholing en kennisoverdracht	Maatjes, Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden
Meer aanbod dicht bij huis	Maatjes, Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden
Gezamenlijke werving en (bij)scholing van vrijwilligers	Maatjes, Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden
Sociaal educatieve kaart ontwikkelen	Maatjes, Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden
Integrale intake (m.u.v. NT1 maar ook mogelijkheden onderzoeken voor combinatie met intake inburgering)	Thuisak
Heldere afspraken en processen m.b.t. warme doorverwijzing en doorgaande leerweg van cursisten	Ida, BuZZ
Gezamenlijke activiteiten tijdens de Week van lezen en schrijven (september)	Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden

Preventie

Aanbod basisvaardigheden voor leerlingen die uitstromen uit Praktijkonderwijs (i.h.k.v. nazorg)	
Opzetten ouderbetrokkenheidsprogramma met aandacht basisvaardigheden, passend bij school-/levensfase kind	Ida, BuZZ
Signaleren en doorverwijzen laaggeletterdheid/taalachterstanden door Voorleesexpress, Boekstart etc.	Maatjes, Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden
Goede toegang en toeliding over en weer tussen verschillende organisaties die zich met preventie activiteiten bezighouden	Maatjes, Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden
Ondersteunen van ouders bij taalontwikkeling van hun kinderen	Maatjes, Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden
Stimuleren van taal en leesplezier bij kinderen in de huiskamer en in weekendklubs	Ida, BuZZ
Laagdrempelige informatie over aanbod beschikbaar maken (niet alleen op schrift / digitaal)	BuZZ
Activeren scholen en aanverwante organisaties (CG etc.) in signaleren van achterblijvende basisvaardigheden en toeliding naar juiste plekken	Ida, BuZZ
Signaleren van taalzwakke leerlingen via leerlingvolgsysteem en aanbieden van aangepast taalonderwijs	Ida, BuZZ

Werk en participatie

Activeren van werkgemers voor het organiseren (taal)scholingsaanbod op de werkvloer	NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden
Screenen op laaggeletterdheid door DZB, W&I en sociale wijkteams, organiseren van passend, gecombineerd aanbod voor laaggeletterden	Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden
Organiseren (taal)scholingsaanbod bij sociale dienst / beschut werken	NCB Leiden, BuZZ
Organiseren van camouflage-aanbod i.s.m. welzijnsinitiatieven (bijv. werken aan taalvaardigheden bij gezamenlijk koken activiteiten)	Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden
Gecombineerd aanbod werknemersvaardigheden - ontwikkeling basisvaardigheden voor uitkeringsgerechtigden	NCB Leiden, BuZZ, Inklus Leiden
Met aanbod basisvaardigheden aansluiten bij aanbod voor werknemers die door corona hun baan verliezen	NCB Leiden, BuZZ, Inklus Leiden
Naborg bieden voor NT'ers die naar onderwijs doorstromen	Beleids, NCB Leiden, Inklus Leiden
Aanbod organiseren van cursussen en taalonderwijs gericht op empowerment, zelfredzaamheid en werk, specifiek gericht op vrouwen met een achterstand	Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden
Aandacht besteden aan empowerment / zelfredzaamheid in bestaand taal- en rekenaanbod	Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden

Armoede en schulden

Signaleren laaggeletterdheid door organisaties actief in schuldhulpverlening	Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden
Signaleren risico schulden en armoedeproblematiek bij cursisten/ deelnemers aan aanbod basisvaardigheden	BuZZ
Signaleren laaggeletterdheid door Vroeg Eropaf / vroegsignalering schulden	Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden
Gecombineerd aanbod thuisadministratie - basisvaardigheden	Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden
Inzetten schuldhulpvrijwilligers voor begeleiding op basisvaardigheden	Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden
Signaleren en doorverwijzen laaggeletterden bij Papierwinkel en Informatiepunt Digitale Overheid	Ida, BuZZ
Informatie schuldenpreventie en schuldhulpverlening in begrijpelijke taal	Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden
Structureel signaleren en doorverwijzen van laaggeletterdheid bij inwoners die gebruik maken van armoedeverzoeken	Thuisak, NCB Leiden, Ida, BuZZ, Inklus Leiden

Acties in het Taalpact Leiden en Leiderdorp

Inleiding

In Nederland hebben ongeveer 2,5 miljoen mensen van 16 jaar en ouder grote moeite met lezen, schrijven en rekenen. Vaak hebben zij ook moeite met digitale vaardigheden. Ze zijn laaggeletterd en ondervinden tal van problemen op het werk en privé. Ze zijn minder zelfredzaam, hebben vaker last van problematische schulden en vinden moeilijker een baan. Mensen die laaggeletterd zijn, zijn (veelal) geen analfabeten. Ze kunnen wel lezen en schrijven, maar het niveau is onvoldoende om volwaardig mee te doen in de samenleving. In Leiden en Leiderdorp gaat het naar schatting om ongeveer 14.500 laaggeletterden tussen de 16 en 65 jaar.

De rol van Taalpacten en lokale (taal)netwerken in de aanpak van laaggeletterdheid

In verschillende gemeenten in de regio, waaronder Leiden en Leiderdorp, zijn taalnetwerken actief waarin partijen hun activiteiten en ambities met betrekking tot de aanpak van laaggeletterdheid op elkaar afstemmen. Deze taalnetwerken zijn ontstaan rondom de taalhuizen in de bibliotheken. BplusC is actief in Leiden en Leiderdorp, vandaar dat deze gemeenten in dit geval samen een subregio vormen.

In een aantal gemeenten is, als doorvertaling op zo'n taalnetwerk, een Taalpact ontwikkeld of in ontwikkeling, waarin gedeelde ambities en gezamenlijke plannen worden vastgelegd. De regio Leiden-Leiderdorp loopt hierin voorop en dient als voorbeeld voor andere gemeenten in het land; iets waar we trots op zijn.

Dit document is het Taalpact voor de regio Leiden-Leiderdorp, met als hoofddoel het bestrijden en voorkomen van laaggeletterdheid. Dit is een werkdocument; ambities en tussendoelen zullen de komende jaren worden bijgesteld waar nodig. Eens per jaar sturen we een brief naar de raad om de voortgang van dit plan te delen.

Van regionaal programma naar Taalpact

Het Regionaal Programma Integrale Aanpak Laaggeletterdheid Holland Rijnland 2020-2024 is met zijn actielijnen en doelstellingen het kader waarbinnen samenwerkingen en acties georganiseerd worden. Het plan kan worden gelezen als een opdracht aan de gemeenten en de lokale taalnetwerken. Binnen het kader van het programma is ruimte om passend bij de lokale situatie eigen accenten te leggen. Zo wordt in lokale taalnetwerken in onderlinge afstemming en in afstemming met de eigen gemeente invulling gegeven aan de uitvoering van de opdracht. Het Taalpact is een bindende afspraak tussen relevante partijen, om samen te werken binnen één of meerdere actielijnen van het integrale plan.

Er zijn vijf actielijnen:

- Werk en participatie
- Armoede en schulden
- Preventie: Het voorkomen van laaggeletterdheid bij kinderen en het verbeteren van ouderbetrokkenheid
- Gezondheid en welzijn
- Eigen rol van de gemeente.

Eind 2020 is het Regionaal Programma Integrale Aanpak Laaggeletterdheid Holland Rijnland 2020-2024 vastgesteld in de Leidse gemeenteraad. Het Taalnetwerk Leiden – Leiderdorp is in 2020 al aan de slag gegaan met de eerste inventarisaties voor het Taalpact. Ze hebben in kaart gebracht waar alle organisaties zich bevinden, wat zij te bieden hebben en de vindplaatsen van verschillende doelgroepen zijn aangeduid. Vervolgens is ervoor gekozen om aanvankelijk op drie actielijnen te

focussen Er zijn drie werkgroepen met “kartrekkers” ingericht op de actielijnen: werk&participatie, armoede&schulden en preventie.

Voor gezondheid&welzijn is nog geen aparte werkgroep opgericht, omdat er in 2020 nog te weinig gezondheidspartners aangesloten waren bij het Taalnetwerk. Het idee was dat gezondheid en welzijn dan vanzelf aansluit en dit blijkt ook het geval te zijn. Mede vanwege corona is het grote belang van gezondheid en welzijn voor o.a. de doelgroep laaggeletterden extra duidelijk geworden en zijn er al verschillende stappen gezet op dit onderwerp. Dit geldt ook voor de eigen rol van de gemeente. Hier gaan we in de hoofdstukken ‘Eigen rol van de gemeente’ en ‘Gezondheid en welzijn’ verder op in.

De werkgroepen hebben concrete doelen en een aantal indicatoren geformuleerd bij de actielijnen. Deze komen in de volgende hoofdstukken aan bod.

Grote wensen die naar voren kwamen tijdens de inventarisatie waren:

- Behoefte aan een actieve educatieve sociale kaart;
- Warme doorverwijzing en doorgaande leerweg;
- Aanbod dicht bij huis.

Netwerkbijeenkomsten

We organiseren elk kwartaal een netwerkbijeenkomst. In deze bijeenkomsten (digitaal of fysiek), komen alle netwerkpartners bij elkaar en delen we onze successen en uitdagingen. Ook is hier ruimte om bijgepraat te worden over nieuwe (bestuurlijke) ontwikkelingen, zoals de aanbestedingen voor de Volwasseneneducatie en de inburgering.

De rol van de kartrekkers

Aansturen, informeren

De kartrekkers zijn het eerste aanspreekpunt binnen het Taalpact op hun actielijn. Zij zijn niet verantwoordelijk voor het uitvoeren van de ambities, maar houden nauw contact met de aangesloten netwerkpartners. De kartrekkers houden het Taalhuis op de hoogte van de laatste ontwikkelingen op de verschillende ambities. Ook signaleren zij behoeftes op bijvoorbeeld extra informatie (workshop, training, informatiebladen, netwerkgesprekken) of ontbrekende netwerkpartners.

Kartrekkersbijeenkomsten

Naast de kick-off eind 2020, komen de kartrekkers regelmatig een half uur digitaal samen, met het Taalhuis en Stichting Lezen en Schrijven. In deze korte bijeenkomsten geeft elke kartrekker een update van de laatste stand van zaken, en geeft aan waar nog behoefte aan is.

De rol van het Taalhuis van BplusC

De samenwerking tussen de gemeenten en Taalhuizen is geïntensiveerd. Taalhuizen zijn een belangrijke schakel in de aanpak van laaggeletterdheid. In het Taalhuis kunnen inwoners werken aan verbetering van hun basisvaardigheden, maar het Taalhuis is ook de organisator en de beheerder van het taalnetwerk. Sinds 2020 doorloopt BplusC een certificeringsproces voor haar Taalhuis.

De rol van Stichting Lezen en Schrijven

Bij Stichting Lezen en Schrijven zit veel expertise in en ervaring met de aanpak van laaggeletterdheid en de relatie van laaggeletterdheid met verschillende thema's. Zij draagt daarom veel bij aan de werkgroepen. Ook heeft zij diverse lesmaterialen en instrumenten beschikbaar en is zij een actieve partner in de lokale netwerken. Stichting Lezen en Schrijven heeft daarnaast ook een rol in het landelijke expertisecentrum i.o. De regionale adviseurs van Stichting Lezen en Schrijven zullen in het

kader van het programma 'Aanpak Laaggeletterdheid Gemeenten' de komende jaren veel voor gemeenten werken. Met het Regionaal Programma Aanpak Laaggeletterdheid 2020-2024 als basis worden regiobreed of gemeentelijk afspraken gemaakt over de inzet van Stichting Lezen en Schrijven. Het ministerie van OCW is opdrachtgever.

Eigen rol van de gemeente

In de aanpak van laaggeletterdheid heeft de gemeente een voorbeeldfunctie en zij moet, om andere partners te inspireren, actief uitdragen dat de aanpak van laaggeletterdheid prioriteit heeft. Bij deze actielijn gaat het erom wat gemeenten binnen de eigen organisatie zelf kunnen doen om laaggeletterdheid te bestrijden. Het gaat daarbij o.a. om de toegankelijkheid van diensten van de gemeente, om begrijpelijke communicatie en hoe de gemeente zich opstelt als werkgever.

De gemeenten zijn eindverantwoordelijk voor hun lokale Taalpacten, spelen een grote rol in het Taalnetwerk en zijn actief betrokken bij verschillende werkgroepen en het organiseren van de netwerkbijeenkomsten. Daarnaast is de gemeente Leiden contactgemeente van de Volwasseneneducatie voor de arbeidsmarktregio Holland Rijnland en koopt zij voor deze regio het educatieaanbod in (taal, rekenen en digitale vaardigheden). Leiden is actief als kartrekker op de ambitie om de mogelijkheden voor een sociaal educatieve kaart te verkennen. In de Actielijn Werk en participatie is de rol van de gemeente als werkgever opgenomen.

Gemeente Leiden

Beeldbrieven

De gemeente Leiden is eind 2020 gestart met de pilot beeldbrieven. Beeldbrieven zijn brieven met korte zinnen, eenvoudig taalgebruik, een groter lettertype en kleurenfoto's om bepaalde zaken goed toe te lichten. Er worden 3 beeldbrieven ontwikkeld en verstuurd. In 2021 wordt de pilot afgerond en geëvalueerd. Dan wordt besloten of de wens en de mogelijkheid er is om verder te gaan met het ontwikkelen en versturen van beeldbrieven.

Project Duidelijke Taal

De gemeente Leiden heeft de ambitie om in 2021 te starten met een project Duidelijke taal. In dit project worden circa 8 medewerkers van de gemeente Leiden opgeleid tot schrijftrainer. Deze trainers zullen vervolgens tussen de 750 en 1.000 collega's trainen in het schrijven in duidelijke taal. Daarnaast wordt er een gemeentebrede brievenwijzer ontwikkeld en een tool aangeschaft die onder andere het taalniveau van de tekst meet. Op dit moment zijn de middelen niet toereikend om het project uit te voeren. Hiervoor is financiering aangevraagd bij de kadernota, maar die is op het moment niet toegekend.

Gemeente Leiderdorp

Het plan van aanpak dat is opgesteld (september 2020) ter verbetering van de dienstverlening richting inwoners bevat een onderdeel *Begrijpelijke taal*. Er is een verbeterplan schriftelijke communicatie gemaakt. Het doel is dat de medewerkers van het klant- en contactcentrum (KCC) alle uitgaande brieven en e-mails, vanuit het KCC naar inwoners, correct en overwegend op B1-niveau leren schrijven. Dit is mei 2020 gestart en heeft geen einddatum.

Een uitgangspunt hierbij is de campagne vanuit de Rijksoverheid 'Direct Duidelijk': het gebruik van duidelijke taal door overheidsinstanties in hun communicatie naar inwoners toe. Een maatregel voor de langere termijn is het verder uitrollen van de landelijke campagne 'Direct Duidelijk' binnen de organisatie.

De gemeente zal er zorg voor dragen dat de raad jaarlijks via een brief geïnformeerd wordt over de voortgang van dit Taalpact. In de komende brief streven we ernaar in elk geval de stand van zaken van de volgende zaken te delen:

- Actielijn gezondheid en welzijn
- Monitoring en kwaliteit
- Sociaal educatieve kaart

Actielijn Preventie

Preventie

Aanbod basisvaardigheden voor leerlingen die uitstromen uit Praktijkonderwijs (i.h.k.v. nazorg)	
Opzetten ouderbetrokkenheidsprogramma met aandacht basisvaardigheden, passend bij school-/ levensfase kind	sol Jes Rijnland
Signaleren en doorverwijzen laaggeletterdheid/ taalachterstanden door Voorleesexpress, Boekstart etc.	Marjolijn GGDHM jesrijnland
Goede toegang en toeleiding over en weer tussen verschillende organisaties die zich met preventie activiteiten bezighouden	BuZZ kan helpen inzicht te geven in het aanbod (om andere partijen?)
Ondersteunen van ouders bij taalontwikkeling van hun kinderen	Marjolijn GGDHM jesrijnland BuZZ kan doorverwijzen, wij krijgen veel ouders met vragen/leerover Inluzio I'dorp kan doorverwijzen
Stimuleren van taal en leesplezier bij kinderen in de huiswerkkamer en in weekendklas	Jes Rijnland Sol
Laagdrempelige informatie over aanbod beschikbaar maken (niet alleen op schrift / digitaal)	BuZZ
Activeren scholen en aanverwante organisaties (CJG etc.) in signaleren van achterblijvende basisvaardigheden en toeleiding naar juiste plekken	Ida
Signaleren van taalzwakke leerlingen via leerlingvolgsysteem en aanbieden van aangepast taalonderwijs	

Acties in het Taalpact Leiden en Leiderdorp

Ambities die bij de actielijn preventie zijn geformuleerd tijdens de netwerkbijeenkomsten in 2020

Kartrekker

SOL Leiden

Aangesloten partners op deze actielijn

- SOL
- JES Rijnland
- GGDHM
- Inluzio Leiderdorp
- BuZz Leiden
- Holland Rijnland
- BplusC
- OnderwijsAdvies
- Stichting Peuterspeelzalen Leiden (SPL)
- Gemeente Leiden

In de motie Jong geleerd (20.0102/01) wordt gevraagd om stevigere maatregelen te nemen om de intergenerationele overdracht van laaggeletterdheid tegen te gaan. Hier zijn we in de Eerste Voortgangsrapportage 2021 al op in gegaan.

In deze actielijn krijgt dit onderwerp veel aandacht en wordt er goed samengewerkt door relevante organisaties. Het bereiken van kinderen van laaggeletterde ouders is essentieel om de vicieuze cirkel van laaggeletterdheid te doorbreken. Dit sluit aan bij de doelen van het OnderwijsKansenbeleid.

Verwoorde doelen

De werkgroep heeft een groot aantal doelen geformuleerd voor de komende jaren. Het ene doel is verder uitgewerkt dan het andere. Hier gaat de werkgroep de komende tijd verder mee aan de slag.

1. **Signaleren en doorverwijzen laaggeletterdheid en/of taalachterstanden bij volwassenen.**

Tussendoelen 2021:

- SPL doet in 2021 mee aan train-de-trainer voor de workshops Herkennen en doorverwijzen en zal dan binnen en buiten haar organisatie medewerkers trainen. JES Rijnland laat dan ook vrijwilligers van de Voorleesexpress trainen.

Wie: SPL, JES Rijnland, GGDHM, OnderwijsAdvies

2. **Goede toegang en toeleiding over en weer tussen verschillende organisaties die zich met preventieve activiteiten bezighouden.**

Tussendoelen 2021:

- Verkennen mogelijkheden sociale kaart met aanbod van taalaanbieders, taallessen en basisvaardigheden.

Wie: Dit wordt opgepakt in de Actielijn overstijgend, zie pagina 19.

3. **Bewustwording op scholen en aanverwante organisaties in signaleren van achterblijvende basisvaardigheden bij kinderen in samenhang met opgroeien in een laaggeletterde omgeving**

Tussendoelen 2021:

- Er is samenhang tussen bestaande programma's. Dit punt wordt ook geagendeerd door OnderwijsAdvies bij het onderwijskansenbeleid in Leiderdorp.

Wie: OnderwijsAdvies

Monitoring: Er wordt onderzocht of er cijfers uit de registratie te halen zijn.

4. **Signaleren van taalzwakke leerlingen via een leerlingvolgsysteem en aangepast taalonderwijs aanbieden.**
5. **Aanbod basisvaardigheden voor leerlingen die uitstromen uit Praktijkonderwijs (nazorg).**
Een actie voor 2021 is om MBORijnland hierbij aan te laten sluiten.
6. **Stimuleren van taal- en leesplezier bij kinderen in de huiswerkkamer en weekendklas.**
Tussendoelen 2021:
 - Alle deelnemende kinderen van de educatieve activiteiten van SOL en JES Rijnland zijn eind 2021 lid van de bibliotheek.
 - Met activiteiten wordt het leesplezier bevorderd.
 - Ook komt de biebbus een keer per week langs bij de huiswerkklass in Leiden Zuidwest.*Wie: SOL, JES Rijnland, BplusC*
Monitoring: Aan de hand van het ledenaantal van BplusC
7. **Ondersteunen van ouders bij de taalontwikkeling van hun kinderen.**
Tussendoelen 2021:
 - Het project Weerbaar opvoeden heeft kennis van signaleren van laaggeletterdheid en er is kennis van de sociale kaart van het taalaanbod.
 - Daarnaast is er ondersteuning van logopedie door OnderwijsAdvies bij SOL.
 - Ook komt er een 'snoepwinkel' voor al het aanbod van digitale vaardigheden en leesvaardigheden voor ouders en kinderen.*Wie: JES Rijnland, GGDHM, BuZz, Inclusio Leiderdorp, OnderwijsAdvies, SOL, BplusC*
8. **Opzetten ouderbetrokkenheidsprogramma met aandacht voor basisvaardigheden, passend bij de school- en levensfase van het kind.**
Wie: SOL, JES Rijnland en BuZz.
9. **Vragenlijsten SPL en JGZ aanpassen, waarmee laaggeletterdheid makkelijker gesignaleerd kan worden.**
Wie: SPL
10. **Laagdrempelig taalaanbod in de wijk aanbieden voor ouders en kinderen.**
Tussendoelen 2021:
 - Via de sociale kaart is al het aanbod bekend bij zowel de professionals als bij inwoners van Leiden en Leiderdorp.
 - Om meer volwassenen te bereiken, wordt er een link gelegd tussen laagdrempelige activiteiten in de wijk – zoals een koffieochtend van BuZz – ook zodat er kennis wordt gemaakt met het aanbod in de wijk. BuZz biedt bijvoorbeeld Taal zonder boeken aan.
 - Ouders krijgen via het Boekstartkoffertje van BplusC informatie over het belang van voorlezen. De boekstartcoach kan de ouders verwijzen naar taalaanbieders; een warme overdracht is daarbij belangrijk.
 - De Biebbus komt terug in Bos en Gasthuis.*Wie: BplusC en BuZz.*
Monitoring: aantal uitgedeelde boekstartpakketten, aantal mensen doorverwezen naar taalaanbod.
11. **Einddoel 2024: Er is een samenhang tussen signaleren en verwijzen. Er is samenhang tussen vraag en aanbod en tussen de verschillende organisaties (onderwijs, bibliotheek, welzijnspartijen, taalaanbieders, hulpverlening en zorg). Iedere professional is getraind in het signaleren van laaggeletterdheid en kent de sociale kaart om gericht te verwijzen. Door de samenhang valt er niemand tussen wal en schip.**

Actielijn Armoede en schulden

Armoede en schulden

Signaleren laaggeletterdheid door organisaties actief in schuldhulpverlening	Humanitas Thuisadministratie BuZZ kan via huiszoeken hier mee aan signaleren in overleg
Signaleren risico schulden en armoedeproblematiek bij cursisten/ deelnemers aan aanbod basisvaardigheden	BuZZ
Signaleren laaggeletterdheid door Vroeg Eropaf / vroegsignalering schulden	Humanitas Thuisadministratie
Gecombineerd aanbod thuisadministratie - basisvaardigheden	Is snap niet goed wat hiermee bedoeld wordt. Het werken aan thuisadministratie is het werken aan basisvaardigheden. Zowel administratie als taal, rekenen en sociale vaardigheden. Humanitas Thuisadministratie
Inzetten schuldhulpvrijwilligers voor begeleiding op basisvaardigheden	BuZZ ism Schuldhulpmaatje?
Signaleren en doorverwijzen laaggeletterden bij Papierwinkel en Informatiepunt Digitale Overheid	Els BplusC
Informatie schuldenpreventie en schuldhulpverlening in begrijpelijke taal	BuZZ wilt hier bij helpen, is ook Mag getest worden bij deelnemers van Humanitas Thuisadministratie
Structureel signaleren en doorverwijzen van laaggeletterdheid bij inwoners die gebruik maken van armoedevoorzieningen	Gemeente Leiden BuZZ

Acties in het Taalpact Leiden en Leiderdorp

Ambities die bij de actielijn Armoede en schulden zijn geformuleerd tijdens de netwerkbijeenkomsten in 2020

Kartrekker

Stadsbank Leiden (tevens de uitvoeringsorganisatie voor de gemeente Leiderdorp en haar inwoners)

Aangesloten partners op deze actielijn

- Stadsbank Leiden
- Humanitas
- Stichting voor Elkaar (SchuldHulpMaatje Leiden)
- BuZz Leiden
- BplusC (Taalhuis)
- Gemeente Leiden
- Stichting Lezen en Schrijven (LES)

Verwoorde doelen/ acties

1. **Bewustwording en herkennen van laaggeletterdheid en laaggecijferdheid door de vrijwilligers van aangesloten organisaties bij actielijn Armoede en Schulden.**

Tussendoelen 2021:

- Buiten de organisaties genoemd in doel 2, zijn de vrijwilligers of professionals van nog 2 andere organisaties/ initiatieven actief in armoede/ schuldenaanpak getraind.
- Voor 1 september 2021 ligt er een up-to-date training op maat voor het herkennen van laaggeletterdheid, met daarin ook het aanbod van het Taalhuis en het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) en het oefenen van bespreekbaar maken van laaggeletterdheid.

Wie: BplusC, LES, Humanitas, SchuldHulpMaatje Leiden (SHML), BuZz, IDO

Beginstand: Er is bij medewerkers van overige organisaties naar verwachting nog geen tot weinig kennis van laaggeletterdheid, bij IDO en Stichting Leergeld is er wel belangstelling voor.

Monitoring: Aantal aangehaakte en getrainde organisaties, Aantal getrainde vrijwilligers en professionals, Aantal warme doorverwijzingen n.a.v. trainingen.

2. **Vrijwilligers van SHML en Humanitas volgen de e-learning over herkennen van laaggeletterdheid. Teamleiders en coördinatoren van SHML volgen de uitgebreide training.**

Tussendoelen 2021:

- Zo veel mogelijk vrijwilligers hebben de e-learning danwel de complete training gevolgd en zijn op een rondleiding geweest bij het Taalhuis.
- E-learnings zijn gecheckt en up-to-date en de rondleiding bij het Taalhuis is vormgegeven (1 september 2021).

Wie: SHML, Humanitas, Taalhuis, LES

Monitoring: Aantal getrainde vrijwilligers, Aantal warme doorverwijzingen n.a.v. trainingen.

3. **Medewerkers van de Stadsbank volgen een opfrustraining over het herkennen en bespreekbaar maken van laaggeletterdheid.**

Tussendoelen 2021:

- Er ligt een opfrustraining op maat voor de medewerkers van de Stadsbank, ter inzet in 2022.
- De Stadsbank haalt ervaringen en behoeften op van collega's ter inbreng voor een opfrustraining op maat (1 oktober 2021).

Wie: Stadsbank, BplusC, LES

Beginstand: In 2019 zijn schuldhulpverleners en budgetbeheerders van Stadsbank Leiden reeds getraind in het herkennen en bespreekbaar maken van laaggeletterdheid. Oprissers is

nodig. Wat hebben zij verder nog nodig voor doorverwijzen?

Monitoring: Feedback en input van professionals op de training; Aantal getrainde professionals; Aantal warme doorverwijzingen n.a.v. de training.

4. Vrijwilligers van de bij actielijn Armoede & Schulden aangesloten organisaties weten de weg naar het Taalhuis en zijn bekend met de mogelijkheid van een gratis abonnement voor het inzien en lenen van materialen en trainingen van het taalhuis.

Tussendoelen 2021:

- Vrijwilligers van aangesloten organisaties zijn bekend met het aanbod van het Taalhuis en zij die dat willen hebben een abonnement.

- De collectie van het Taalhuis is aangevuld met materialen geschikt voor vrijwilligers in de schuldhulpverlening.

- Er zijn afspraken gemaakt over het (AVG-proof) proces van aanmelden van vrijwilligers voor een abonnement bij het Taalhuis.

Wie: BuZz, Humanitas, SHML

Beginstand: Een deel van de vrijwilligers die al actief waren weten dit. Veel nieuwe mensen en professionals zijn nog niet op de hoogte.

Monitoring: Aantal abonnementen van vrijwilligers; Aanloop door deze vrijwilligers bij Taalhuis.

5. De communicatie van bij actielijn Armoede & Schulden aangesloten organisaties is geschreven in begrijpelijke taal. Daarnaast wordt belangrijke relevante informatie (bijvoorbeeld over scholingsaanbod) ook in andere talen aangeboden.

Tussendoelen 2021:

- BplusC analyseert taalgebruik van de communicatie van aangesloten partijen.

- Er is een lijst van communicatie die vertaald zou moeten worden naar andere talen (Arabisch, Engels e.d.).

- Er is een aantal geschikte vrijwilligers gevonden die materialen kunnen en willen vertalen.

- Inventarisatie van materialen die geanalyseerd moeten worden is compleet.

Wie: SHML, Humanitas, Gemeente Leiden, Geldfit, BuZz, Stadsbank, BplusC

Beginstand: De huidige partijen hebben nog geen communicatie in andere talen. Hun teksten zijn nog niet beoordeeld op taalniveau.

Monitoring: Communicatiemiddelen zoals genoemd op inventarislijst zijn op taalniveau B1 en iedere partij heeft minimaal 1 algemene uiting in 2 ander talen.

6. Vrijwilligers en professionals van aangesloten partijen worden geïnformeerd over de spreekuren papier en geld.

Tussendoelen 2021:

- Alle betrokkenen bij het Taalnetwerk hebben informatie ontvangen over dit aanbod.

Wie: BuZz, Humanitas, SHML

Beginstand: Er zijn nog geen andere partijen op de hoogte van dit aanbod. Het is gestart in 2021.

Monitoring: Informatie is gedeeld, er is een extra mailing gedaan en een check in bij de contacten.

7. Klanten van de Stadsbank en inwoners die daar behoefte aan hebben, kunnen deelnemen aan een Budgetcursus in begrijpelijke taal.

Tussendoelen 2021:

- Er is een wervingsplan ontwikkeld en geïmplementeerd voor de budgetcursus.

- De budgetcursus heeft minimaal 1x met een volle groep plaatsgevonden.

- Er is een sterke link met het Taalhuis zodat laaggeletterden warm kunnen worden doorverwezen naar vervolgaanbod.

- Eerste verkenning voor verbeteringslag, randvoorwaarden en wervingsplan voor de

budgetcursus heeft plaatsgevonden.

Wie: Stadsbank, MBORijnland, BplusC, BuZz, LES

Beginstand: De budgetcursus wordt sinds 2019 aangeboden. Het blijkt lastig om voldoende deelnemers te werven. Vanwege de coronacrisis is dat extra lastig.

Monitoring: Aantal geplande en plaatsgevonden cursusrondes; Animo voor de budgetcursus; Aantal laaggeletterden dat via de budgetcursus bij het Taalhuis terecht komt.

Actielijn Werk en participatie

Werk en participatie

Activeren van werkgevers voor het organiseren (taal)scholingsaanbod op de werkvloer	Mina Dewkalle, NCB Leiden, Ida, BuZz, Inclusio L'dorp
Screenen op laaggeletterdheid door DZB, W&I en sociale wijkteams, organiseren van passend, gecombineerd aanbod voor laaggeletterden	Gemeente Leiden
Organiseren (taal)scholingsaanbod bij sociale dienst / beschut werken	NCB Leiden, BuZz
Organiseren van camouflage aanbod i.s.m. welzijnsinitiatieven (bijv. werken aan taalvaardigheden bij gezamenlijk koken activiteiten)	Thomas, Nleducate, leyden academy, NCB Leiden
Gecombineerd aanbod werknemersvaardigheden - ontwikkeling basisvaardigheden voor uitkeringsgerechtigden	NCB Leiden, BuZz, Gemeente Leiden / DZB
Met aanbod basisvaardigheden aansluiten bij aanbod voor werknemers die door corona hun baan verloren	NCB Leiden, BuZz
Nazorg bieden voor NT2'ers die naar onderwijs doorstromen	Barbera, NCB Leiden
Aanbod organiseren van cursussen en taalonderwijs gericht op empowerment, zelfredzaamheid en werk, specifiek gericht op vrouwen met een achterstand	Nleducate, NCB Leiden, BuZz, Gemeente Leiden / DZB, Thomas
Aandacht besteden aan empowerment / zelfredzaamheid in bestaand taal- en rekenaanbod	Nleducate, Gemeente Leiden / DZB, leyden academy, NCB Leiden, Thomas

Acties in het Taalpact Leiden en Leiderdorp

Ambities die bij de actielijn Werk en participatie zijn geformuleerd tijdens de netwerkbijeenkomsten in 2020

Kartrekker

Incluzio Leiderdorp

Aangesloten partners op deze actielijn

- Incluzio Leiderdorp
- Incluzio Leiden
- Gemeente Leiden
- BuZz Leiden
- Gilde Samenspraak
- NLtraining
- NCB Leiden
- BplusC (Taalhuis)
- Holland Rijnland
- Leyden Academy
- Stichting Lezen en Schrijven
- Werkgeversservicepunt (WSP) Holland Rijnland
- Kringloopbedrijf het Warenhuis
- Leerwerkloket Leiden (LWL)

Verwoorde doelen

1. **Activeren van werkgevers voor het organiseren van (taal)scholingsaanbod op de werkvloer.**

Tussendoelen 2021:

- Werkgeversplekken stimuleren;
- Subsidie Tel mee met Taal aanvragen;
- UWV, Rabobank en Argos benaderen (deze partijen hebben het landelijk taalakkoord getekend, vandaar dat ze hier zijn benoemd). Daarnaast breder werkgevers benaderen, zoals VNO-NCW en ondernemersverenigingen.

Wie: LES, LWL, DZB, NCB, NLtraining, BuZz, Holland Rijnland, Incluzio Leiderdorp

Monitoring: Aantal betrokken werkgevers.

2. **Screenen op laaggeletterdheid door DZB, W&I en sociale wijkteams en organiseren van passend, gecombineerd aanbod voor laaggeletterden.**

Tussendoelen 2021:

- Signaleren laaggeletterdheid d.m.v. vragenlijst.
- Wijkteams benaderen.

Wie: Gemeente Leiden

Beginstand: 0-meting door DZB

Monitoring: Bijhouden vragenlijst, aantal doorverwijzingen noteren.

3. **Organiseren (taal)scholingsaanbod bij sociale dienst/ beschut werken.**

Tussendoelen 2021:

- Stedelijk beheer/vuilophaaldiensten benaderen.

Wie: NCB, BuZz

Beginstand: Wie is positief doorverwezen naar een traject?

Monitoring: Gegevens aanleveren door: JAS, Gilde, NCB, Taalhuis en NLtraining.

4. **Gecombineerd aanbod werknemersvaardigheden - ontwikkeling basisvaardigheden voor uitkeringsgerechtigden.**

Tussendoelen 2021:

- Trainingen voor uitspraak, huiswerk, vrouwen en korte taaltraining naar werk organiseren.
Wie: NCB, BUZZ, Gem. Leiden, DZB, Taalhuis
Beginstand: Aanleveren van gegevens door NCB en Taalhuis.
Monitoring: Aantal trainingen en aantal deelnemers bijhouden.

5. Camouflageaanbod aanbieden in samenwerking met bestaande welzijnsinitiatieven.

Tussendoelen 2021:

- Training voor vrijwilligers/werknemers voor het herkennen van laaggeletterdheid en aanbieden van het camouflageaanbod.

Wie: BuZz Leiden, Includio Leiderdorp, NLtraining, Leyden Academy, Includio Leiden, stichting LES en BplusC

Beginstand: Er komt waarschijnlijk een pool van trainers die kennis over kan dragen.

Monitoring: Voor training aantal deelnemers en voor Nt1-ers aantal aanmeldingen bij scholen.

6. Nazorg bieden aan NT2-ers die naar onderwijs doorstromen.

Tussendoelen 2021:

- Weten wat de mogelijkheden voor NT2-ers zijn op het gebied van nazorg. In de herfst meer informatie hierover.

Wie: NCB, Gilde SamenSprak, NLtraining

7. Aanbod organiseren van cursussen en taalonderwijs gericht op empowerment, zelfredzaamheid en werk, specifiek gericht op vrouwen met een achterstand.

Tussendoelen 2021:

- De doelgroep is zichtbaar en bereikbaar.

- De vrouwentraining is in ontwikkeling bij DZB.

Wie: NLtraining, NCB, BuZz, LES, Gem. Leiden, DZB, Taalhuis, Leyden Academy

Beginstand: Lesmateriaal LES 'Empowerment inclusief EVA' inzetten.

8. Aandacht besteden aan empowerment/zelfredzaamheid in bestaand taal- en rekenaanbod.

Tussendoelen 2021:

- BplusC is bezig met het ontwikkelen van een cursus rekenen, naast schrijven en taal.

Wie: NLtraining, NCB, BuZz, LES, Gem. Leiden, DZB, Taalhuis

Monitoring: Stijging van NT1-aanbod van afgelopen jaren t.o.v. nu.

9. Aanbod organiseren van cursussen en taalonderwijs gericht op de overstap van NT2 of op laaggeletterden die meer ondersteuning en begeleiding nodig hebben om door te stromen naar BBL- of MBO-onderwijs.

Tussendoelen 2021:

- Inzicht hebben in mogelijkheden sector en doelgroep.

- UWV nogmaals benaderen.

Wie: NCB

Beginstand: Er is verkenningscontact geweest met het UWV.

Monitoring: In hoeverre is er concrete samenwerking in bepaalde sectoren en met werkgevers?

Actielijn Gezondheid en welzijn

De actielijn gezondheid en welzijn is aanvankelijk bewust tijdelijk op de achtergrond gehouden vanuit het Taalnetwerk, omdat het er begin 2020 nog weinig partijen waren aangesloten die zich bezighouden met deze onderwerpen. Inmiddels is daar, mede vanwege corona, verandering in gekomen. Het is nog duidelijker geworden hoe belangrijk een goede gezondheid en welzijn is voor de doelgroep laaggeletterden die zich vaak in een kwetsbare positie bevinden.

Er is al een aantal goede initiatieven gestart en in de tweede helft van 2021 wordt er een werkgroep opgezet die met deze actielijn aan de slag gaat om overzicht aan te brengen in de verschillende initiatieven en de juiste verbindingen te leggen.

Voorbeelden van initiatieven rondom dit thema die nu lopen zijn:

- Stevenshof Vitaal, dit is een netwerk op zich. Een werkgroep richt zich specifiek op basisvaardigheden en eenzaamheid onder ouderen in de Stevenshof. Een interessant vraagstuk is of we daar nog NT1'ers over het hoofd zien.
- BplusC is gestart met Digivitaler, een lesprogramma over digitale zorg. Daarnaast zijn ze gestart met een coronaspreekuur op verschillende locaties (waaronder een locatie van BuZz) in de stad.
- De taalaanbieder NLtraining start naast taallessen met contextgerichte cursussen waarin ook veel aandacht is voor gezondheid.
- In het aanbod vanuit de Sterke Sociale Basis is ook veel aandacht voor gezondheid. BuZz heeft bijvoorbeeld een gezondheidsinloop waar met behulp van een boek met afbeeldingen van etenswaren en drinken wordt aangegeven of iets wel of niet gezond is.
- Er is onlangs een Preventie-akkoord gesloten in Leiden. We willen dit verbinden aan het Taalnetwerk. Inluzio, SOL en BuZz zijn bijvoorbeeld al bij beide betrokken.
- Er is landelijk budget voor een Steunpakket Sociaal welzijn en Leefstijl. We verkennen in 2021 of we daar middelen uit kunnen inzetten.

Actielijn-overstijgend

Actielijn-overstijgend

Wervingscampagne NT1 verbonden aan verkiezingen / stemmen 2021	Thomas
Prominente taalmaatjes (wethouders, raadsleden, burgemeester, 'hoge' ambtenaren) inzetten tijdens Week van Lezen en Schrijven	
Professionalisering door kennis en ervaring te delen: workshopprogramma waarbij taalketen partners vanuit hun kennis of ervaring workshops voor elkaar verzorgen	Marijke BplusC, BuZz kan helpen in de PR
Professionalisering en kwaliteit vrijwilligers, gezamenlijk inzetten op scholing en kennisoverdracht	BuZz kan helpen in de pr en aanpak van vrijwilligers
Meer aanbod dicht bij huis	Marijke BplusC, Via BUZZ locaties aanbod in de wijken
Gezamenlijke werving en (bij)scholing van vrijwilligers	BuZz kan helpen bij werven
Sociaal educatieve kaart ontwikkelen	BuZz kan helpen bij sociale kaart en regio
Integrale intake (m.n. NT1 maar ook mogelijkheden onderzoeken voor combinatie met intake inburgering)	Thomas
Heldere afspraken en processen m.b.t. warme doorverwijzing en doorgaande leerweg van cursisten	Els BplusC
Gezamenlijke activiteiten tijdens de Week van lezen en schrijven (september)	NLEducatie, Inclusio Leiden, NCB Leiden, BuZz

Ambities die bij de actielijn overstijgend zijn geformuleerd tijdens de netwerkbijeenkomsten in 2020

Aangesloten partners

- BuZz Leiden
- Stichting Lezen en Schrijven (LES)
- BplusC (Taalhuis)
- Gemeente Leiden
- NCB Leiden
- NLtraining
- Inluzio Leiden
- Holland Rijnland

Er is een aantal ambities geformuleerd die niet bij een van de vijf actielijnen uit het Beleidsplan Laaggeletterdheid zijn onder te brengen. Het gaat om de volgende ambities die de komende tijd verder uitgewerkt worden:

1. **Gezamenlijke werving, professionalisering en (bij)scholing van vrijwilligers.**
Wie: BplusC en LES
2. **Professionalisering door kennis en ervaring te delen: workshopprogramma waarbij taalketen partners vanuit hun kennis of ervaring workshops voor elkaar verzorgen.**
Wie: BplusC
3. **Gezamenlijke activiteiten tijdens de Week van lezen en schrijven (september 2021).**
Wie: NCB Leiden, NLtraining, Inluzio Leiden, BuZz Leiden, BplusC
4. **Verkennen mogelijkheden sociaal educatieve kaart**
Wie: Gemeente Leiden, BuZz Leiden, BplusC, Bibliotheek Rijn en Venen, Probiblio, Holland Rijnland
5. **Meer aanbod dicht bij huis.**
Wie: Gemeente Leiden, BuZz Leiden, BplusC
6. **Heldere afspraken en processen m.b.t. warme doorverwijzing en doorgaande leerweg van cursisten**
Wie: BplusC (nog partners bij vragen).

Monitoring

In het Regionaal programma laaggeletterdheid gaven we aan dat de VNG op 30 juni 2020 zijn handtekening onder de bestuurlijke afspraken met de Rijksoverheid heeft weggehaald. Er was grote onvrede over de wijze waarop kwaliteitsbewaking en monitoring zouden worden ingericht. Bovendien zijn de financiële middelen onvoldoende om de afspraken te kunnen uitvoeren. Het Rijk bood geen perspectief op verbetering. Inmiddels is duidelijk dat de bestuurlijke afspraken niet doorstarten met handtekeningen. De VNG en OCW gaan wel verder op de ingeslagen weg – regioplannen, monitoring, kwaliteit - met behoud van de toegezegde decentralisatiemiddelen tot en met 2024.

Pilot Monitoring laaggeletterdheid

In 2021 is de landelijke pilot Monitoring laaggeletterdheid in samenwerking met het CBS gestart. De regio Holland Rijnland werkt hieraan mee, samen met de taalaanbieders van volwasseneducatie. We leveren de volgende variabelen aan:

- Aantallen deelnemers,
- Aantallen NT1 (Nederlandstalig) en NT2 (niet-Nederlandstalig),
- Aantallen type cursus (taal, rekenen, digitaal) en soort cursus (formeel, non-formeel),
- Aantallen naar geslacht, leeftijd, gemeente/wijk.

De pilot loopt tot eind juli 2021 en maakt inzichtelijk van welke techniek gemeenten en aanbieders zich bedienen en wat eventuele beperkingen zijn in techniek/aanlevering/publicatie. De pilot is primair bedoeld om ervaring op te doen en lessen te trekken en keuzes te maken voor de monitoring vanaf 2022. CBS levert in dat kader ook een rapport en een projectvoorstel op voor 2022.

Monitoring Actielijnen

Zoals in de eerdere hoofdstukken al duidelijk werd, hebben de werkgroepen meerdere doelen geformuleerd met verschillende indicatoren. Dit zullen we de komende jaren monitoren.

Er wordt ingezet op een goede samenwerking van waaruit we gezamenlijk goede dingen kunnen opbouwen. Hier is een lange adem voor nodig. Naast het tellen, hechten we ook waarde aan het vertellen. Een methode die geschikt is voor kwalitatief en kwantitatief onderzoek, is de Effectenarena. In groepjes van 5 tot 7 betrokkenen wordt de Effectenarena ingevuld. Daarbij gaat het vooral om het gesprek dat ontstaat: afstemming van verwachtingen tussen de betrokken partijen of de gezamenlijke definitie van 'wanneer het project succesvol is'.

In de tweede helft van 2021 verkennen we met de regio Holland Rijnland of dit een geschikte optie is om in te zetten in onze regio.

Leiderdorp

Leiderdorp houdt nog de volgende indicator bij in de begroting:

Indicator begroting	2020	2020	2021	2022	2023	2024
Leiderdorp	begroting	werkelijk	begroting	begroting	begroting	begroting
% Leiderdorpers tussen 16 en 65 jaar	8%	9%	8%	7%	7%	7%

dat moeite heeft met lezen en schrijven						
---	--	--	--	--	--	--

Handreiking kwaliteitsbeleid laaggeletterdheid

Daarnaast is landelijk het ontwikkeltraject van de 'handreiking breed kwaliteitsbeleid laaggeletterdheid' gestart. Doelen hiervan zijn:

1. Keuzemogelijkheden voor (contact)gemeenten om hun kwaliteitseisen/-voorwaarden voor regionale en lokale inkoop/subsidiëring (gericht) door te ontwikkelen.
2. Concrete handvatten voor het voeren van een kwaliteitsgesprek tussen gemeenten en aanbieders.

Daarnaast zou het ontwikkelproces van de handreiking inzicht kunnen geven in (nadere) ondersteuningsbehoeften van gemeenten voor het sturen op en werken aan kwaliteit.

Financiën

Decentralisatie-uitkering

Voor de arbeidsmarktregio's is er uit de € 25 miljoen voor de periode 2020-2024 jaarlijks een decentralisatie-uitkering bestemd, oplopend van € 5.000.000,- in 2020 tot € 7.300.000,- in 2024. De decentralisatie-uitkering is vrij besteedbaar.

Leiden heeft als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio Holland Rijnland voor 2020 €134.944,00 ontvangen. Daarvan is op dit moment nog € 100.000,00 beschikbaar voor de arbeidsmarktregio. Deze middelen voor 2020 worden voor de komende jaren gereserveerd voor regionale activiteiten en projecten.

Begroting regionaal budget decentralisatie uitkering

Activiteit	Begroot
Regionale wervingscampagne NT1	€ 5.000,00
Herkennen & doorverwijzen, inclusief train de trainer	€ 15.000,00
Monitoring en rapportage	€ 15.000,00
Workshops en training voor (taal)professionals	€ 10.000,00
Vliegwielbudget voor pilots	€ 50.000,00
Onvoorzien	€ 5.000,00
Totaal	€ 100.000,00

In de regio worden de actielijnen van het regionaal programma door de verschillende partijen (gemeenten, taalhuizen en het taalnetwerk) in de subregio's uitgewerkt in Taalpacten. De middelen van de decentralisatie-uitkering kunnen de Taalpacten ondersteuning bieden om de actielijnen uitvoerbaar te maken en doelstellingen te realiseren. Voor het Taalpact van Leiden en Leiderdorp is er in 2021 € 51.490,00 beschikbaar.

Begroting budget Leiden/Leiderdorp decentralisatie-uitkering

Activiteit	Begroot
Wervingscampagne NT1	€ 2.000,00
Workshop Herkennen & doorverwijzen	€ 3.000,00
Trainen van (taal)vrijwilligers	€ 3.000,00
Coördinatie Taalpacten en taalnetwerken	€ 12.000,00
Vliegwielbudget	€ 30.000,00
Onvoorzien	€ 1.490,00
Totaal	€ 51.490,00

Voorwaarden inzet decentralisatie-uitkering:

- De activiteiten zijn bedoeld om doelstellingen en actielijnen van het regionaal programma te realiseren.
- De middelen worden ingezet voor voorwaardenscheppende activiteiten die het bereik, de scholing en de ondersteuning van laaggeletterden lokaal en subregionaal bevorderen en borgen.
- De activiteiten of producten moeten gedeeld kunnen worden met andere Taalnetwerken in de regio en mogelijk uitrolbaar zijn.
- Het Taalnetwerk/de subregio dient de aanvraag in bij de contactgemeente Leiden.
- De werkgroep vervolgaanpak laaggeletterdheid beoordeelt de aanvraag.
- Er wordt gerapporteerd over de resultaten van de activiteit.

In december 2020 heeft de wethouder n.a.v. de motie 'Het voorkomen en tegengaan van laaggeletterdheid' (M.20.0102/03) in de raad het volgende aangegeven: indien er keuzes moeten worden gemaakt bij de inzet van het decentralisatiebudget, dan vallen die keuzes op maatregelen binnen het sociaal domein en niet op maatregelen binnen het domein gemeentelijke dienstverlening.

WEB-middelen

Om een passend opleidingsaanbod voor hun laaggeletterde inwoners te realiseren ontvangen gemeenten op basis van de Wet educatie beroepsonderwijs (WEB) budget van het Rijk. Sinds 1 januari 2015 worden deze WEB-middelen middels een specifieke uitkering toegekend aan de contactgemeenten van de 35 arbeidsmarktregio's (AMR's).

Leiden ontvangt als centrumgemeente voor Holland Rijnland voor de uitvoering van de WEB jaarlijks ruim € 1.5 miljoen (in 2020 € 1.460.153,00). Sinds 2017 zijn de middelen besteed als in de tabel hieronder; dit was ook in 2021 het geval. Het voornemen is om deze verdeling voorlopig voort te zetten.

Intensieve trajecten bij Taalaanbieders	€930.000
Project JA+	€230.000
Taalverbeterproject Katwijk	€60.000*
Trajecten bij Taalhuizen	€200.000
Totaal	€1.420.000

**inclusief €30.000 extra voor trajecten bij Bibliotheek Katwijk*